

Marija Stanonik
Deset knjig iz knjižne zbirke Glasovi

Traditiones¹ so svojčas že poročale o različnih poteh za zbiranje gradiva slovstvene folklorne na terenu v režiji podpisane. Hkrati je zorela misel o sodelovanju s tistimi, ki so pri navedenem delu pokazali do naše slovstvene dediščine nek globlji odnos. Njim je bilo 7. 1. 1985 namenjeno naslednje pismo:

Spoštovani zbiralci slovstvene folklorne!

Že nekaj časa pestujem misel, kako bi bilo mogoče uresničiti idejo o vrsti pokrajinskih zbirk slovstvene folklorne iz Slovenije. Drugo, o čemer precej tuhtam zadnji čas, je želja, da bi se naše sodelovanje z Vami, ki vsak v svojem okolju iz lastne ali deloma tudi naše pobude in odgovornosti do slovenske slovstvene dediščine zbirate sami ali s svojimi učenci njeno ostalino, poglobilo in organiziralo v Vaše in naše zadovoljstvo in prid slovenski kulturi.

To premišljevanje je dozorelo v naslednji predlog:

Z nekaterimi od Vas sem se že pogovarjala, drugim sem pisala in čeprav mi do danes še niste bili pripravljeni odgovoriti, slutim, da vsaj po tihem enako kot prvi želite, da bi zbrano gradivo kje objavili. Najlepše bi bilo, kot je marsikdo na glas povedal, ko bi bila to samostojna zbirka. Popolnoma Vas razumem – po človeški plati. Po drugi strani pa mi je hudo, da ta prizadevanja grejo mimo stroke in njenih dolgoročnih načrtov, saj bi z združenimi močmi naša podobna prizadevanja dobila drugačen polet in boljše rezultate. Tako Vam dajem v pretres in premislek naslednje:

*Vabim in prosim Vas, da bi mi v doglednem času odgovorili **pismeno**, ali bi bili pripravljeni svoje gradivo – po kolikor mogoče strokovnih kriterijih – izdati v seriji zbirk po pokrajinskem ključu. Pri tem bi imeli pri ureditvi gradiva, razen nekaterih skupnih izhodišč morda, o tem bi se pač pomenili, vso samostojnost, Le za to gre, da bi zbirke ne prihajale na dan na različnih koncih in v različnih oblikah, saj bi imelo prizadevanje vseh – Vas in nas čisto drugačno težo, ko bi bila to vrsta knjig z enotnim konceptom. Če bi dobila od Vas pozitiven odgovor, bi se tu na Akademiji in pri posameznih založbah*

¹ Marija Stanonik, O pripravah za izdajo slovenskih povedk, Traditiones 13, Ljubljana 1984, str.173–183.

začela pogovarjati, katera od njih bi bila pripravljena prevzeti serijo v svoj program in pod kakšnimi pogoji – glede na njen finančni uspeh seveda, kar imajo založbe veliko bolj pred očmi, kakor avtorji del.

Tako bi se polagoma mogoče dala uresničiti ideja o pokrajinski predstavitvi **današnje** slovenske slovstvene folklorne, ki še **danes** živi med ljudmi, le odkriti jo je treba. Kolikor sedaj vem za Vas, slovenska tla res še niso vsa pokrita, toda medtem se bo mogoče vendarle pojavil še kdo in se nam pridružil. Saj sem tudi za večino od Vas zvedela bolj po naključju kot ne.

Po drugi strani pa bi tudi Vaše delo dobilo čisto drugačno težo in smisel, se Vam ne zdi?

In če bi se nam posrečilo za naš projekt zainteresirati katero od naših založb, saj prej ne bi smeli odnehati! – bi to delo dobilo v javnosti čisto drugačen odmev in bi, upam si trditi, bilo resničen prispevek tudi slovenski kulturi.

In na koncu, a ne nazadnje: po svojih najboljših močeh smo dolžni za čim bolj primerno predstavitev tega gradiva poskrbeti tudi zaradi tistih, ki ga ohranjajo in kolikor toliko morda še tudi posredujejo mlajšim rodovom – nosilcem slovstvene folklorne torej.

Kaj pravite na vse to? Prosim, odgovorite mi, recimo do konca meseca januarja. Glede na Vaše odgovore bi se morda potem domenili za skupen sestanek ali za dopisno obliko pogovarjanja. Kdaj bi Vam morebitno srečanje najbolj ustrezalo, saj Vas je večina šolnikov? Vrsta vprašanj je, na katera bom težko čakala odgovorov od Vas. Z željo, da bi mi nanje odgovorili in da bi našli skupen jezik v naših prizadevanjih, Vas toplo pozdravljam!²

Pismo so prejeli: Marija Cvetek, Franc Černigoj, Janez Debeljak, Janez Dolenc, Benjamin Gracer, Bogomira Kure, Janez Meterc, Dušan Rešek, Marjan Tomšič. Razen dveh so vsi šolniki, saj sem pri tem imela pred očmi, da bi jim bili v dragoceno pomoč učenci, ki jim lahko posredujejo vsaj naslove tistih, za katere v svojem okolju ugotovijo, da imajo kaj povedati ali tudi že zapišejo vsebino posamezne pripovedi. Razen dveh so se vsi načelno odzvali pozitivno, kakor kažejo pripisi pri seznamu navedenih imen, toda očitno le po telefonu. Iz teh pogovorov sem si zapisala le misel dipl. veterinarja, mag. Dušana Rešeka: **Več če bomo ohranili potomcem, bogatejši bomo!** Po uvodnem opravičilu, ker se ni predolgo oglasil, pa je Franc Černigoj z občutljivostjo pesnika zapisal: *... tako je ta svet urejen, da živimo v valovih – enkrat smo na grebenu pene, drugič globoko na dnu. Mislim, da me je spet začelo počasi dvigati navzgor, zato Vam iz globine duše kličem: da bi vsaj Vaša misel resničnost postala. V kolikor so Vam drugi zbiralci že odgovorili in že veste, pri čem ste, mi, prosim, to sporočite. Pripravljen sem sodelovati, pripravljen sem priti v Ljubljano na skupen sestanek. Pričakujem glas od Vas in Vas lepo pozdravljam.*³

Prvi skupen sestanek je bil na sporedu 25. februarja leta 1985, kakor sledi iz vabila zanj: *»Spoštovani prijatelji in zbiralci slovstvene folklorne! Zahvaljujem se Vam za pozitiven odgovor na mojo pobudo, saj sem bila prav v škripcih, ali ne segam z njo predaleč. Vendar – izkazalo se je, da smo se prav razumeli in se Vas je nanjo odzvalo vsaj toliko že renomiranih zbiralcev slovstvene folklorne, da lahko začnemo graditi naš skupni načrt in ga seveda tudi uresničevati. Pozneje se nam bo nemara pridružil še kdo, vsaj sama tako želim...»*⁴ Kolikor se spominjam, do tega sestanka ni prišlo. Dokumentacije pa o tem

² Okrožnica: Spoštovani zbiralci slovstvene folklorne! z dne 7. 1. 1985. Ljubljana, Arhiv: Glasovi / Marija Stanonik.

³ Pismo: Franc Černigoj, Col, 31. 1. 1985. Arhiv: Glasovi / Marija Stanonik.

⁴ Okrožnica: Spoštovani prijatelji in zbiralci slovstvene folklorne! Kopija je nedatirana. Arhiv: Glasovi / Marija Stanonik.

nimam. Seveda, če ni bilo nič. Počutila sem se porazno, a odnehati ni kazalo. Odločila sem se pogovarjati z vsakim posebej in spet je prišel na vrsto telefon. Prišlo je tudi spodobudno pismo pisatelja takrat še tudi šolnika Marjana Tomšiča: »Prav te dni sem vam mislil odgovoriti na vaše pismo. Pretekle mesece sem bil namreč obremenjen z delom: moral sem oddati roman Šavrinke... Seveda podpiram vašo pobudo, ali ne vem, če bom imel dovolj časa, da pripravim naše gradivo. Menim tudi, da je vaša ideja zelo razumna in praktična. Pomagal vam bom, kolikor bom le mogel, saj imamo mi že veliko gradiva zbranega. No, potem je tu še nekaj drugega: jeseni mislim zapustiti to šolo in se kje zaposliti za polovičen delovni čas, ostalo pa preživeti kot »svoboden umetnik«. V tem primeru bom seveda izgubil stik z učenci-zbiralci in tudi sam se bom posvetil čisto drugačnemu pisanju. Bomo še videli, kako se bo vse to razvijalo. Na vsak način pa bi se rad z vami pogovoril. Čim bom prišel v Ljubljano, vas obiščem...»⁵

Arheolog Janez Meterc se mu je pridružil s podobnim pojasnilom: »Najprej se vam moram opravičiti, ker vam nisem odgovoril na vaše prvo pismo. Le-to je prišlo ravno v času, ko smo v našem muzeju pripravljali neko večjo razstavo. Takrat sem zaradi zadrege vaše pismo dal na stran in ga verjetno založil in na vso stvar nekako pozabil. Tudi sedaj vam odgovarjam z zamudo, vendar upam, da ne prepozno. – Takoj vam moram povedati, da sem vaše pobude vesel in sem zanj zelo zainteresiran. Sam sem namreč ljudsko izročilo (pripovedke, pesmi, pregovore, uganke...) začel zapisovati že v osnovni šoli in kasneje to nadaljeval tudi v zvezi z arheološko topografijo, ki jo že več let sistematično opravljam v sodelovanju z Inštitutom za arheologijo pri SAZU. Konkretno gre za področje današnje Občine Jesenice in Občine Radovljica južno od sotočja Sav pri Radovljici do Tržiške Bistrice. Mislim, da bi bilo to sodelovanje zelo koristno in sem na to večkrat tudi sam že pomislil. Najlepše se vam zahvaljujem za vašo spodbudo in ponujeno sodelovanje. Ob prvi priliki, ko bom prišel v Ljubljano, se bom pri vas oglasil, da se o vsem bolj konkretno pogovorimo.«⁶

Zadnje pismo, namenjeno prvi skupini sodelavcev, vabi k premisleku, »ali imate kakšne predloge, na katero založbo bi se obrnili, ali po drugi strani, pomisleke, na katero bi se ne. Ali mi morda dajete pri tem popolnoma proste roke? – Prav zato sem želela, da bi se dobili skupaj, da bi si bili o tem soglasni. Sama premišljam takole: za sodelovanje bi bilo prav pridobiti katero ljubljanskih založb, ker pa bojo naše zbirke predvidoma pokrajinske, pa bi pri vsakem pridobili za sodelovanje tudi založbo iz tiste pokrajine, ki jo bo zbirka zajemala. Mislim, da je to smiselno zaradi useslovenske serije zbirke, ki jo imamo v načrtu, hkrati pa bo vendar vsaka zbirka predstavljala v tem okviru svojo pokrajino...

Drugo, o čemer želim dobiti soglasje, je, da pride v predvidene zbirke v poštev le prozno gradivo. Ne more biti vanjo uvrščen vsakovrstni pel mel, ampak se omejimo na prozne vrste: pravljičice, povedke, šale. Seveda to ne pomeni, da drugega ne bi objavili; toda pozneje ali kje drugje.

Tretje: v poštev pride le gradivo, ki še ni bilo objavljeno (izjema so razna lokalna glasila).

Četrto: idealno bi bilo, ko bi bilo vse transkribirano z magnetofonskega traku, vendar je to verjetno iluzorno. Zato mislim, da je realno upoštevati tudi zapise ali včasih celo obnove mimo magnetofona.

Bojim se, da se bomo zaradi vsak svojih obveznosti težko našli vsi skupaj, zato predlagam, da odgovorite na zgornje vprašanje kot na neke vrste anketo. Pomeniti bi se tudi morali o vrstnem redu izhajanja zbirke, zato mi, prosim, sporočite tudi, kako daleč je

⁵ Pismo: Marjan Tomšič, Gračišče, 5. 3. 1985. Arhiv: Glasovi / Marija Stanonik.

⁶ Pismo: Janez Meterc, Jesenice, pismo ni datirano. Arhiv: Glasovi / Marija Stanonik.

vsak s svojim delom, saj je treba biti za založbo zelo konkreten. – Veseli me, da se je večina tako lepo in ljubeznivo odzvala vabilu za sodelovanje in skupen projekt in upam, da ga bomo z združenimi močmi tudi izpeljali.⁷

Iz korespondence se vidi, da je bil najbližje cilju Franc Černigoj, ki je v sodelovanju z učenci na osnovni šoli Col opravljal v svojem okolju veliko poslanstvo, ko je reševal pozabe njegovo kulturno dediščino. Slovstveno folkloro je prinašalo njihovo šolsko glasilo Javorov list. V pismu z dne 26. 3. 1985 med drugim piše: *«Sami ste že uganili da, na sestanek nisem mogel priti. Meni je vseeno, pri kateri založbi bi 'moja' ljudska proza izšla, le da bi. Kar se tega tiče, Vam res dajem proste roke. Strinjam se, da v to zbirko vključite le prozna besedila... S svojim delom sem, vsaj mislim tako, precej daleč. Pripravljeno bi bilo (gradivo) verjetno v juliju mesecu, prav gotovo pa v septembru. Počasi verjamem, da bodo tudi moji zapisi res tiskani. Če boste s svojim načrtom uspeli, boste opravili veliko (sistematično) delo.»*⁸

Pogovarjala sem se že o moji ideji na eni od založb, vendar z urednikom nisva našla skupnega jezika, ker sem vztrajala pri narečni podstavi objavljenih folklornih pripovedi.

Potem je nastal dolg in mučen presledek. Nastopil je čas, ko ljubljanski sogovornici mesece in mesece ni bilo mogoče ne brati ne pisati in le polagoma se je spet vračala v vsakdanji ritem življenja. Ne vem, ali je Franc Černigoj za to vedel. Dejstvo je, da se je enkrat obrnila name prof. Dragica Breskvar s tedanje Zveze kulturno prosvetnih organizacij Slovenije in me prosila, ali bi pripravila strokovno oceno za zbirko pripovednega folklornega izročila. Ne spominjam se, da bi mi omenila tudi njenega avtorja.

S podobnim vprašanjem oz. prošnjo se je čez čas obrnil name Branko Gradišnik, tedanji urednik knjižne zbirke pri Časopisno založniškem podjetju Kmečki glas. Izkazalo se je, da gre za Franca Černigoja in pripravljajočo se knjigo folklornih pripovedi, o katerih je – kakor se vidi iz dokumentacije – med nama že tekla beseda. Skleпам, da je bilo prijateljstvo pesnika in pisatelja vzrok, da je knjiga Javorov hudič izšla ravno pri Kmečkem glasu. Njenemu avtorju Francu Černigoju nisem oponesla, kako da me je on obšel v smislu prejšnjih pogovorov, ampak sem naredila, za kar sem bila naprošena⁹ in v upu in strahu se je rojevalo nekaj novega: *«Pošiljam Ti nedokončanega 'Javorovega hudiča'. Manjka še kakih 20 strani besedila, vsi podatki o zapisovalcih in pripovedovalcih in zemljevid. Vedno bolj sem 'blažen' – knjiga! Je to mogoče? Cela zbirka – je to sploh mogoče? Dobro, da imamo Brankota. Če ti ni odveč, bi te prosil, če mi rokopis, ko ga pregledaš, vrneš. Seveda s pripombami, ker se še marsikaj lahko spremeni.»*¹⁰

Branko Gradišnik se je pokazal naklonjenega ne le izrecno Černigojevemu gradivu, ampak folklornemu izročilu sploh, zato sem se opogumila predstaviti mu svoje dolgoročne želje in načrte v zvezi z njim – kolikor mu jih ni posredoval že avtor Javorovega hudiča – tako kakor sem si bila z nekaterimi morebitnimi sodelavci in sodelavkami o njih že pogovarjala in dopisovala. Zamisel je takoj osvojil, ker da je že tudi sam razmišljal o čem podobnem¹¹ in – rodili so se – **Glasovi**.

Seriji v okviru knjižne zbirke pri Kmečkem glasu je on dal ime. Pridržal si je vlogo knjižnega urednika v njej, meni pa je bilo dodeljeno strokovno bedenje nad njo. Temelj-

⁷ Okrožnica: Spoštovani! z dne Ljubljana, 17. 3. 1985. Arhiv: Glasovi / Marija Stanonik.

⁸ Pismo: Franc Černigoj, Col, 26. 3. 1985. Arhiv: Glasovi / Marija Stanonik.

⁹ O tem med drugim priča pismo, namenjeno Francu Černigoju: Ljubljana, 26. 10. 1987.

¹⁰ Pismo: Franc Černigoj, Ajdovščina, 12. 10. 1987. Arhiv: Glasovi / Marija Stanonik.

¹¹ Prim. njegovo spremeno besedo na zavihku knjige: Franc Černigoj, Javorov hudič, Ljubljana 1988. Priznam, da me ob tej njegovi trditvi zmeraj zajame neka nelagodnost. Branko Gradišnik je bil zaposlen pri Kmečkem glasu od 1. 8. 1985 do 30. 9. 1986 in od 8. 9. 1987 do 31. 11. 1989. Vtis imam, da je moja zamisel prenesel njemu Franc Černigoj.

na izhodišča za njeno oblikovanje so (bila) predstavljena v uvodni besedi prve knjige. Med drugim: »S strokovnega vidika bi vztrajala pri enotni terminologiji in nujnem znanstvenem aparatu, ki strokovnjaku omogoča gradivo upoštevati pri njegovih raziskavah. Drugače pa bi imeli avtorji pri oblikovanju zbirke svobodne roke – tako da bi prišlo do veljave tudi njihovo lastno gledanje na folklorno izročilo in nenazadnje lastni talent pri njegovem zapisovanju... Znotraj temeljnih strokovnih izhodišč naj bi zbiralci imeli vso samostojnost, ki bi delu podeljevala pečat avtorstva...¹²

Razen posebej zapisanih in nekaterih samoumevnih strokovnih izhodišč so se izkazala za zelo utemeljena naslednja tri pravila:

1. V poštevmu prahaja le gradivo, ki je bilo zbrano po letu 1945 in doslej še ni bilo objavljeno (izjema so šolska, lokalna in podobna glasila). S tem sledimo cilju, dokazati, da slovstvena folklorica ni samo zadeva preteklosti, ampak da prav tako živi še dandanes.

2. Praviloma lahko kakovostno opravi to delo v svojem okolju le domačin. Najprej zato, ker je bolj ali manj duševno ubran z njim in mu pri stiku z nosilci slovstvene folklorice ni treba razbijati predsodkov in zadreg, ki jih imamo do neznanih sogovornikov in tujcev. Pozna domače razmere in izročilo, zato mu ni treba pojasnjevati dodatnih okoliščin, ki bi utegnili obremenjevati pripovedovanje. Drugo, kar je zelo pomembno, je, da sta sogovornika na isti valovni dolžini tudi jezikovno, kar tudi lajša njuno medsebojno komunikacijo.

3. S tem smo prišli do tretjega pravila v tej zvezi. Prizadevamo si namreč, da bi bile pripovedi prestrežene na papir iz živega govora čim bolj avtentično. Zapisovanje naj se v besedju in skladnji strogo drži pripovedovalca, v glasoslovju pa je treba računati na določena odstopanja, torej se približevati knjižnemu jeziku toliko, da so besedila z nekaj prizadevnosti vsekakor berljiva tudi zunaj tiste pokrajine, od koder prihaja posamezna knjiga.

Že od druge knjige naprej smo začeli govoriti o samostojni zbirki Glasovi znotraj knjižne zbirke pri ČZP Kmečki glas in ta je še izšla pod uredništvom Branka Gradišnika, medtem ko je za tretjo, četrto in peto (čeprav pri tej ni podpisan) s strani založbe po tej plati zanje poskrbel Andrej Blatnik. Njega je v založbi nasledila Vlasta Kunej, ki je pripeljala do izida šesto in sedmo knjigo tudi v zbirki Glasovi; od osme knjige dalje je uredništvo prešlo v roke Marije Stanonik.

Ves čas že je bila samoumevna naloga podpisane, da avtorjem posameznih knjig pomaga priti do cilja najprej s spodbujanjem, da se na pot do njega sploh podajo, nato da na njej vztrajajo in jih nevsiljivo, a odločno prepričevati o smiselnosti nekaterih strokovnih meril pri rokovanju z gradivom in njegovi pripravi za tisk. Morda bi z eno besedo to poimenovali mentorsko delo, ki pa ne želi biti formalno unificirano, saj vsak avtor glede na svoj poklicni profil in osebni habitus zahteva drugačno metodo obravnave in to dvoje vpliva tudi na nosilce slovstvene folklorice. V smislu pregovora: kar išče, to najde, ima vsaka zbirka folklornih pripovedi tudi osebni pečat zbiralca ne le glede na obliko ampak tudi vsebino. Medsebojna primerjava dosedanjih desetih knjig bi potrdila teoretično utemeljevanje, da ni zgolj pripovedovalec avtor zgodbe, ki se prenese na papir in s tem konservira, ampak ima pri tem svoj pomemben delež tudi zapisovalec sam.¹³

Doslej je izšlo deset knjig, in sicer:

1. Franc Černigoj, Javorov hudič, 1988 (obrobje Trnovske planote).
2. Marjan Tomšič, Noč je moja, dan je tvoj, 1989 (Istrske štorije).

¹² Marija Stanonik, Novi seriji GLASOVI na pot, v: Franc Černigoj, Javorov hudič, Ljubljana 1988, str. 7–9.

¹³ Marija Stanonik, Zapisovanje in redakcija slovstvene folklorice kot metodološki problem, v: Slovstvena folklorica v domačem okolju, Ljubljana 1990, 1993², str. 17–46.

3. Pavel Medvešček, Na rdečem oblaku vinograd rase, 1990 (Pravce n štorje od Matajurja do Korade).
4. Janez Dolenc, Zlati Bogatin, 1992 (Tolminske povedke).
5. Marija Cvetek, Naš voča so včas zapodval, 1993 (Bohinjske pravljorce).
6. Mihaela Zajc-Jarc, Duhan iz Višnje Gore, 1993.
7. Danila Kocjan, Jelka Hadalin, Bežji zlodej, baba gre, 1993 (Kraške štorije).
8. Anton Gričnik, Noč ima svojo moč, Bog pa še večjo, 1995 (Pohorske folklorne pripovedi).
9. Dušan Rešek, Brezglavjeki, 1995 (Zgodbe iz Prekmurja).
10. Marta Repanšek, Bajže s Koroške, 1995.

O vsaki posebej bi bilo mogoče marsikaj povedati: zgodovino, kako sva se našla ali našli z avtorjem/avtorico posamezne knjige, potek zbiranja gradiva in nastajanja knjige, kakšna strokovna vprašanja so se pri njej pojavljala in kakšne rešitve zanje, marsikdaj tudi z nekaterimi kompromisi. Ali smo in kako smo knjigo pospremili v svet; skupaj ali je avtorica, ko je enkrat prišla do nje, preprosto pozabila, kdo vse je pri pripravi za njen izid zaslužen. Sreča, da je bilo z vrsto drugih avtorjev/avtoric sodelovanje naravnost prijateljsko. V uvodu h knjigi s Krasa so izostale besede, ki sem jih namenila njenima dvema avtoricama, zato naj bodo izrečene tu: *»Danila Kocjan in Jelka Hadalin se zahvaljujem za zgled prijateljske složnosti, za vzorno sodelovanje in veliko požrtvovalnost. Branje knjig Borisa Pahorja je povzročilo, da sem leta in leta želela doživeti, kako žari ruj, ob srečanju z njima pa sem poizvedela, ali na Krasu res potonike rastejo kar samoraslo po travi. Potrdili sta mi in naleteti na take ljudi v življenju, kakor sta se v naših stikih izkazali avtorici tukajšnje knjige, je nekaj podobnega kakor začititi med zelenjem vonj tega žlahtnega cvetja.»*¹⁴

Posamezna knjiga je urejena po naslednjih načelih: praviloma vsako knjigo po kaki njeni posebnosti označi uvodna beseda pobudnice zbirke. Sledi kolikor mogoča temeljita predstavitev okolja, od koder prihaja posamezna zbirka folklornih pripovedi. Gre za geografski, zgodovinski, gospodarski in kulturološki oris na eni strani, na drugi pa tudi za avtorjevo osebno zgodbo, kaj ga je nagnilo k zbiranju folklornih pripovedi in kako ga je izpeljal. Zaželeno je tudi pojasnilo v nekaj črtah o govoru tistega okolja, od koder zbirka prihaja in kako je bilo rešeno vprašanje transkripcije. Pripovedi so razvrščene v razdelke, če je le mogoče, po žanrskem kriteriju, sprejemljiv pa je tudi vsebinski pristop. Vsaka pripoved posebej je oštevilčena, kar lajša njeno strokovno uporabo, za olajšavo pri branju pa jo po potrebi spremlja slovarček narečnih izrazov, urejen po vrstnem redu njihovega pojavljanja, medtem ko so zadaj urejeni po abecedi. Na koncu je seznam pripovedovalcev (in zapisovalcev, če jih je več) z ustreznimi pripadajočimi podatki.

Pač bo strokovnjak, specialist za slovstveno folkloro, pogrešal kazalo motivov, toda v fazi izhajanja posameznih zbirk je bila odločitev, da se z njimi počaka do konca, načrtna. Prvič bi to oviralo kolikor mogoče redno nadaljevanje zbirke, ker je premalo strokovnjakov za to področje, drugič bi se delo tudi brez potrebe pomnoževalo, ker se posamezni motivi iz knjige v knjigo ponavljajo. Tako se je zdela bolj smiselna odločitev, da bi za vse knjige ob dokončanju zbirke Glasovi pripravili posebno knjigo s strokovnim komentarjem.

Vsega skupaj je doslej izšlo v desetih knjigah 2617 folklornih pripovedi. Od osme knjige dalje jim je dodana tudi zgoščenka (izraz J. Gradišnika) ali kompaktna plošča,

¹⁴ Tipkopis za spremno besedo h knjigi Danila Kocjan, Jelka Hadalin, Bežji zlodej, baba gre, Ljubljana, 29. 5. 1993. Arhiv: Glasovi / Marija Stanonik.

tako da je vsaj del zbranih pripovedi mogoče doživeti tudi v živo, kar sem imela pred očmi že od vsega začetka in zamisel o tem je polagoma zorela v uresničitev. Upam, da bo z ubranim sodelovanjem vseh: tako posameznih pripovedovalcev/nosilcev slovsstvene folklorne, zbiralcev na terenu, tistih, ki so v to delo vključeni pri Kmečkem glasu in tistih, ki sodelujejo pri tisku in pripravi posnetkov živega govora, ob naklonjenosti Ministrstva za kulturo ter posameznih sponzorjev zbirka Glasovi napredovala še naprej v zadovoljstvo sodelujočih in v prid slovenski kulturi.

Ljubljana, 21. 9. 1995

ZBIRKA GLASOVI

1 Folklorne pripovedi z obrobja Trnavske planote

2 Folklorne pripovedi iz slovenske Istre

3 Pripovedi z dela današnje slovensko-italijanske meje

4 Tolminske povedke

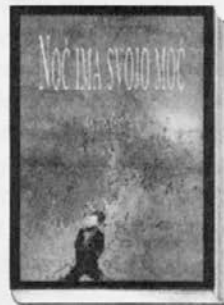
5 Bohinjske pravljice

6 Kraške štorije

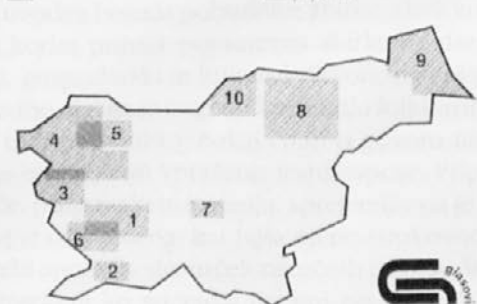
7 Vilnjegorske folklorne pripovedi

8 Pohanske folklorne pripovedi

9 Zgodbe iz Prekmurja

10 Folklorne pripovedi iz slovenske Koroske